

ПРОБЛЕМНІ АСПЕКТИ ІНВЕСТИЦІЙНОГО КЛІМАТУ В УКРАЇНІ

асп. Шаповал А.І., студент Чабада В.М.

Інвестиційна діяльність є одним чи не з головних факторів розвитку економіки держави. Успішна її реалізація дозволить не тільки швидко подолати існуючу економічну кризу, а й забезпечити підґрунтя для сталого економічного зростання.

Проблемі покращення інвестиційного клімату на державному рівні увага приділяється ще з 1991 року. На сьогодні в Україні вже створено правове поле для здійснення інвестиційної діяльності. Зокрема, ця сфера діяльності регулюється низкою Законів України («Про інвестиційну діяльність», «Про режим іноземного інвестування», тощо), понад десятьма Указами Президента, а також Постановами та Розпорядженнями КМУ.

Розглядаючи галузеву структуру здійснення інвестицій в Україні, слід зазначити, що основна увага закордонних інвесторів привернута до підприємств, що здійснюють фінансову діяльність. У них акумульовано 19,0 % від загального обсягу інвестицій. Інтенсивно привабливими залишаються підприємства торгівлі, ремонту автомобілів, побутових виробів та предметів особистого вжитку - 9,9 % від загального обсягу інвестування. Проблемним питанням залишається залучення інвестиційних коштів в реальну сферу економіки. Серед галузей переробної промисловості найбільші обсяги інвестицій зосереджені на підприємствах із виробництва харчових продуктів, напоїв та тютюнових виробів (4,8%), металургійного виробництва та виробництва готових металевих виробів (4,6%), машинобудування (3,0 %). У структурі капітальних інвестицій частка їх в основний капітал складає 88,5 %. На поліпшення стану об'єктів (капітальний ремонт, модифікацію, модернізацію) спрямовано 8,5 % загального обсягу капітальних інвестицій, у нематеріальні активи - 1,4 %, на інші необоротні матеріальні активи - 1,3 %.

Існуючі в Україні перешкоди реалізації пріоритетів формування інвестиційного клімату мають систематичний характер і охоплюють правову, економічну, науково-технічну, політичну та фінансову складові.

Ключовими характерними особливостями, які утримують поліпшення інвестиційного клімату (усунення ж яких дають широкі можливості інвестиційної діяльності), є:

1. Відсутність в Україні сталої стратегії та відповідного національного плану дій, орієнтованого на забезпечення усім суб'єктам економічних відносин рівних економічних прав та обов'язків у здійсненні фінансово-економічної діяльності.

2. Обмеженість потенціалу залучення ІІІ в Україну через приватизацію державних підприємств.

3. Переобтяженість регуляторними нормами та складність податкової системи.

4. Суттєве податкове навантаження. Ставка податку та прибуток в Україні (25%) є вищою, ніж у багатьох країнах Центральної-Східної Європи.

5. Недієздатність механізмів забезпечення ринкових прав і свобод інвесторів, а також низький рівень захисту інвесторів.

6. Низький рівень ефективності законодавства з питань корпоративного управління.

7. Негативний міжнародний імідж України, який склався внаслідок відсутності масових успішних інвестиційних історій.

Враховуючи ці обставини, поряд із розв'язанням проблем утвердження інституту приватної власності, що, безперечно, позитивно впливатиме на інвестиційний клімат для ефективності капіталовкладень і відповідного прискорення динаміки росту ВВП, а отже, і розширення бази для соціальних програм, державі необхідно:

- переорієнтуватися на підтримку розвитку людського капіталу, який забезпечить використання адекватних технологій, що ведуть до зростання продуктивності праці й відповідного збільшення її оплати на цій основі;

- поєднати участь держави і бізнесу в реалізації інфраструктурних проєктів і проєктів спільного інвестування за визначеними пріоритетними напрямками як на державному, так і на регіональному рівнях;

- знизити рівень ризикованості розвитку бізнесу за рахунок розв'язання проблем інвестиційного забезпечення, збереження і нагромадження основного капіталу шляхом капіталізації;

- запровадити пільговий механізм підтримки інвестиційної активності бізнесу, та ін.

Характеризуючи інвестиційну привабливість економіки, треба акцентувати увагу на реальному секторі. Саме завдяки реальному сектору створюється економічне зростання. Для того, щоб мати змогу використовувати інвестиційний потенціал розвитку національне господарство та економічна система має пройти зазначений вище ряд модифікацій організаційно-нормативного характеру.

1. Майорова Т.В. Інвестиційна діяльність: навч. посіб. – К: ЦУЛ, 2004. – 376 с.

2. Опарін В.М. Фінансова система України: Моногр.; Київ. нац. екон. ун-т. – К., 2005. – 239 с.

3. Рубан В. Інноваційна модель стратегічного розвитку України: методологія і досвід // Економіка України. – 2004. - №3. – С.14 – 17.